

08.07.2015

Reakcia MPSVR SR - financovanie sociálnych služieb

Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR sa ostro ohradzuje voči tvrdeniam niektorých neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, že vláda a ministerstvo nie sú ochotné riešiť kritickú situáciu vo financovaní sociálnych služieb.

Bola to práve táto vláda, ktorá postupne navýšila výdavky na sociálne služby, a to z 38 miliónov eur v roku 2012 na 77 miliónov eur v roku 2015. V minulom roku bola okrem toho z rozpočtovej kapitoly ministerstva, teda zo štátneho rozpočtu, vyčlenená mimoriadna dotácia na dofinancovanie neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v sume približne 10 miliónov eur. Tento rok MPSVR SR opätovne navýšilo finančné prostriedky na sociálne služby zo svojho rozpočtu a k zvýšeniu finančných prostriedkov prišlo aj zo strany VÚC.

MPSVR SR taktiež každoročne podporuje rozvoj sociálnych služieb v rámci svojej dotačnej politiky. V roku 2014 schválilo dotáciu na uvedený účel vo výške 1 349 100 € a v roku 2015 bola schválená dotácia na tento účel vo výške 1 393 030 € (nárast o 42 930 €).

MPSVR SR podporuje poskytovanie sociálnych služieb aj zo štrukturálnych fondov Európskej únie, pričom poskytovatelia už boli informovaní o pripravovaných národných projektoch v programovom období 2014 – 2020. Ide napríklad o podporu poskytovania opatrovateľskej služby (na ktorú sa predpokladá výrazné zvýšenie vyčlenených finančných prostriedkov v porovnaní s predchádzajúcim programovým obdobím), ako aj o podporu vybraných služieb krízovej intervencie, ktorá bola rozšírená aj o nízkoprahové služby krízovej intervencie.

Okrem toho zriadilo Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR začiatkom roka pracovnú skupinu pre prípravu legislatívnych zmien v oblasti sociálnych služieb, ktorej členmi sú okrem zástupcov zainteresovaných rezortov zástupcovia verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, samospráv, mimovládnych organizácií a prijímateľov sociálnych služieb. Pracovná skupina sa okrem financovania zaoberá aj riešením konkrétnych problémov vyplývajúcich z aplikačnej praxe či prípravou metodiky zavádzania štandardov kvality v sociálnych službách. Aj toto je dôkaz, že sociálni partneri sú pre ministerstvo dôležitým spolupracovníkom pri príprave legislatívy.

Ministerstvo prekvapujú aj tvrdenia neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, že nie je ochotné zmeniť spôsob financovania sociálnych služieb, a to len preto, že neuznáva ich návrh na financovanie týchto služieb štátom. Nemožno ignorovať, že v roku 2003 sa zrealizovala fiškálna decentralizácia a sociálne služby sú financované na samosprávnom princípe z vlastných príjmov obcí a vyšších územných celkov, najmä z výnosov z dane z príjmov zo závislej činnosti. Ide pritom o najstabilnejší zdroj príjmov, ktorý sa s predpokladaným rastom ekonomiky spojenej so zvyšovaním zamestnanosti bude zvyšovať. Zdôrazňujeme tiež, že nová daňová právna úprava garantuje celý výnos z dane z príjmu zo závislej činnosti rozdeliť obciam a vyšším územným celkom v pomere 70% a 30%, a to bez podielu štátu na týchto výnosoch. Týmto sa zlepšil manipulačný priestor pre obce a vyššie územné celky, pre plnenie ich pôsobnosti i v oblasti finančnej podpory neverejných poskytovateľov sociálnych služieb.

MPSVR SR preto predstavilo pracovnej skupine vlastný návrh financovania, ktorý akceptovali aj zástupcovia neverejných poskytovateľov sociálnych služieb, no nie je možné ho zrealizovať zo dňa na deň. Ten vychádza z akceptácie potreby zabezpečenia dlhodobej starostlivosti v kontexte so starnutím populácie a súvisiacim nárastom občanov odkázaných na pomoc inej osoby. V záujme vytvorenia podmienok pre dostupnosť a dlhodobú udržateľnosť poskytovaných služieb je zámerom vytvoriť právne podmienky pre viaczdrojové financovanie, a to podľa stupňa odkázanosti prijímateľa sociálnej služby, ktoré by prešlo na štát, zostávajúcu časť by financovali VÚC alebo mestá a obce a samozrejme aj samotní prijímatelia sociálnych služieb. Na takéto riešenie je však potrebné zabezpečiť v štátnom rozpočte dostatočné finančné zdroje a pripraviť na to aj samosprávne orgány, ktoré by pri niektorých druhoch sociálnych služieb museli finančne participovať vo väčšej miere ako v súčasnosti. Ďalším zdrojom finančných prostriedkov je aj využívanie možností uzatvorenia zmluvy so zdravotnými poisťovňami na zabezpečenie preplatenia ošetrovateľských úkonov.